

DESTRUCCIÓ A TOTA COSTA

JULIOL 2026

ILLES BALEARS

GREENPEACE

Illes Balears: una costa sota l'amenaça del canvi climàtic

El litoral de les illes Balears sofreix una greu crisi ecològica pels efectes creuats de la pressió antròpica i del canvi climàtic.⁺ La seva franja costanera està exposada a l'**ascens accelerat del nivell del mar**, les taxes mitjanes anuals del qual confirmen un empitjorament històric.

Les projeccions científiques indiquen que per a finals de segle les aigües podrien elevar-se entre 55,2 i 76,5 centímetres, provocant un **retrocés de les platges d'entre 7 i 50 metres**, reduint a la meitat la seva superfície aèria i inundant infraestructures crítiques. El perill d'inundació marina s'estén a més a 42 enclavaments residencials repartits per l'arxipèlag.⁺ A **Menorca**: Na Macaret, Es Grau, Sa Mesquida, Binissafúller, Ciutadella i Cala Galdana. A **Mallorca**: Port de Pollença; S'Albufereta i Es Barcares a Alcúdia; des d'Alcúdia, Muro i fins a Santa Margalida; Son Serra a Santa Margalida; Urbanització Barranc de sa Canova i Cala Sant Pere a Artà; Cala Pedruscada i platges del Canyamel a Capdepera; Port Vell i des de Cala Bona a Cala Millor en Son Servera; Colònia Sant Jordi i Port de Campos-Ràpita a Campos, platja de Palma, de S'Are i Es Molinar a Palma; Port de Sóller; El Mollet a Pollença; S'Illot a Manacor; Portocolom a Felanitx. A **Formentera**: Port - La Sabina. A **Eivissa**: Eivissa; Port des Torrent, platja d'en Bossa i platja de Ses Fi Eivissa a Sant Josep de sa Talaia; i Sant Antoni de Portmany.

Els estralls de l'urbanisme costaner i la desregulació

L'ocupació abusiva del domini públic marítim-terrestre exposa un model d'urbanisme agressiu i insostenible. Tot apunta que la **Llei d'Ordenació i Gestió Integral del Litoral de les Balears**, que ignora les necessitats de la costa per a sobreviure, serà portada davant el Tribunal Constitucional, com ja es va fer amb la Llei de la Comunitat Valenciana.

A **Eivissa**, la ruïna de l'**hotel de Cala d'en Serra** porta 50 anys abandonada en zona de servitud de protecció de costes

on l'ús hotel·ler i residencial està estrictament prohibit.⁺ El consistori de Sant Joan de Labritja va iniciar el 2023 la caducitat de la seva llicència per a procedir a la seva demolició i restaurar l'entorn.⁺ A **Cala Llentia**, la construcció il·legal de tretze columnes de basalt en plena franja de servitud de protecció mostra la impunitat d'interessos multimilionaris davant l'ordenament comú.⁺

Aquesta degradació s'agreuja per reformes legislatives preocupants. El GOB ha denunciat la modificació de la **Llei de ports de les illes Balears**, que amplia el termini de les concessions portuàries fins a 75 anys, flexibilitza l'execució d'obres sense control municipal i promou usos comercials i turístics que saturen la costa.⁺ A **Menorca**, les places hotel·leres en sòl rústic s'han quadruplicat en deu anys,⁺ mentre s'intenten legalitzar terrasses privades en el domini públic de **Cala Castell, Mallorca**.⁺

La biodiversitat marina i les seves múltiples amenaces

Els ecosistemes marins sofreixen un fort declivi per l'escalament de les aigües i la sobreexplotació. Les onades de calor marines causen **mortalitat massiva en corals, esponges i gorgònies**. L'emblemàtica planta endèmica **Posidònia oceànica** pateix una elevada mortalitat per sobre els 28 °C, amb risc d'extinció funcional a meitat de segle, la qual cosa eliminaria la protecció costanera natural i la transparència de les seves aigües. A més, la **macroalga invasora Halimeda incrassata** colonitza ràpidament els fons de sorra des de 2011, alterant la fauna nativa.⁺

La salut de les badies perilla per l'acumulació de **residus plàstics**. El projecte *Surfing for Science* va detectar una alarmant contaminació afavorida per la forma semitancada de la **badia de Portmany** i la seva intensa activitat nàutica, amb una mitjana de 0,99 microplàstics per metre quadrat i pics de fins a 2,77 microplàstics per metre quadrat.⁺

*Prada de Posidònia
davant de la platja
d'en Bossa, Eivissa.*
© Joan Costa/
Greenpeace

D'altra banda, la xarxa de reserves marines balears, que protegeix unes 90.000 hectàrees,⁴ sofreix un greu retrocés davant les propostes parlamentàries de flexibilitzar la pesca submarina recreativa a la **Reserva dels Freus d'Eivissa i Formentera**.⁴

L'impacte de les borrasques i els costos de la inacció

Els temporals assesten cops destructius a una costa rigiditzada i desproveïda de dunes naturals. A **Menorca**, platges com **s'Algar, Sant Tomàs, San Adeodat, Binigaus i Son Bou** han sofert pèrdues de sorra i destrosses en passarel·les i varadors.⁴ A **Sant Tomàs**, la Demarcació de Costes va renunciar a reconstruir una passarel·la de fusta trencada, ja que, davant la freqüència dels temporals, reparar aquestes estructures equivalia a "llençar els diners".⁴

A **Eivissa**, la **platja de Talamanca** experimenta un procés destructiu similar. L'onatge arrasa constantment la passarel·la i les instal·lacions costaneres, demostrant la inviabilitat de continuar conquerint metres al mar: a aquesta platja urbana li queden amb prou feines uns deu anys d'existència útil sota el model actual.⁴

A **Ses Figueretes**, la borrasca Harry va provocar una gran pèrdua de sorra i danys tant en el passeig marítim com en la passarel·la de fusta.⁴

Cala Millor: el punt més amenaçat de l'arxipèlag

La badia de Cala Millor representa l'enclavament més amenaçat de la costa balear. Dos dels seus dos quilòmetres i mig de platja són ocupats per hotels construïts sobre antigues llacunes litorals. Els temporals causen avui el 70% de l'erosió i l'ascens del mar un 30%, accelerant-se en l'últim dels escenaris estudiats. Les projeccions mostren una alarmanant pèrdua de platja (vegeu taula).

La pujada del nivell del mar es nota a l'interior dels hotels: l'ascens de la capa subterrània d'aigua (nivell freàtic) ja obliga els hotels a bombejar aigua permanentment per tal d'evitar la inundació dels seus soterranis.⁴

Sector de platja	Pèrdua en 25-30 anys	Pèrdua a finals de segle
Badia general	27% (de 33 m a 24 m)	57% (ample cau a 14 m)
Sa Punta de n'Amer	50% de la seva extensió	95% de la seva extensió

Solucions basades en la Natura:

el futur de les platges

La crisi litoral obliga a implementar solucions basades en la natura i a la retirada estratègica d'infraestructures. La intervenció més representativa de retirada estratègica es projecta a **Cala Millor (Mallorca)**, amb la reculada de 18 metres del passeig marítim per a recuperar l'ecosistema dunar destruït per la planta hotelera. Aquesta mesura pretén guanyar un marge de 30 anys a les inundacions, permetent que la platja torni a autoalimentar-se de manera natural amb la sorra de la duna durant les tempestes.⁴⁹

Els fondejos il·legals continuen sent un problema, especialment a **Eivissa**, on l'any passat es van detectar el 21% dels fondejos il·legals sobre *Posidònia oceànica*. Per a 2026 Ports IB preveu instal·lar tres nous camps de boies ecològiques per a reduir la pressió sobre les praderies més malmeses. Dues a **Porroig i Cala d'Hort (Eivissa)**, i una altra a **l'Illa de l'Aire (Menorca)**. L'objectiu és evitar el fondeig directe sobre posidònia i preservar la biodiversitat marina en zones de gran valor ecològic.⁵⁰

Un cas de bones pràctiques: la regulació d'accessos a Formentera

Com a contrast positiu, Formentera limita la capacitat de càrrega turística mitjançant polítiques de conservació activa. Per a deturar l'erosió costanera i evitar la saturació de vehicles, el govern insular implementa fortes restriccions d'accés en àrees naturals protegides d'alt valor com **Cap de Barbaria, Caló des Mort i es Ram**.⁵¹ Aquestes regulacions preserven les dunes dels impactes mecànics, redueixen la degradació costanera i garanteixen la seguretat i la viabilitat ambiental del territori.